BISKUPSKA KONFERENCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Nedjelja, 29. rujna 2013.

47. Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija

Društvene mreže: vrata istine i vjere; novi prostori evangelizacije

Izdaje:
Vijeće za sredstva društvenog priopćivanja BK BiH

Uredilo:
Tajništvo BK BiH

Tehnička priprema:
Katolička tiskovna agencija - www.ktabkbih.net

Tisak:
Moare d.o.o. Sarajevo

PREDGOVOR

47. Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija

DRUŠTVENE MREŽE: VRATA ISTINE I VJERE; NOVI PROSTORI EVANGELIZACIJE

U povodu 47. svjetskog dana sredstava društvenoga priopćavanja, papa emeritus Benedikt XVI. je 24. siječnja 2013., na blagdan svetog Franje Saleškog, dakle dok je, kao rimski biskup, još bio na službi Petrova nasljednika, uputio poruku kojom je sve ljude, a osobito vjernike, i posebice crkvene i katoličke medijske radnike, pozvao na razmišljanje o posve novim sredstvima komuniciranja. Radi se o digitalnim društvenim mrežama koje je Papa nazvao vratima istine i vjere te novim prostorima evangelizacije.

Svjetski dan medija redovito se slavi na sedmu uskrsnu nedjelju, koja je ove godine bila 12. svibnja, i za tu prigodu još od 1967. godine pape redovito objavljuju posebnu poruku, uvijek na jednu temu iz područja medija. Tema ovogodišnje papine poruke tako su digitalne društvene mreže koje služe za razmjenu informacija i uspostavljanje kontakata među ljudima. To komuniciranje među ljudima, međutim, može prerasti u prijateljstvo a umnažanje tih prijateljstava može olakšati zajedništvo na općeljudskoj razini.

Na području evangelizacije, naspram tomu, društvene mreže trebaju poslužiti vjernicima kao vrlo korisno i brzo sredstvo za širenje Isusove poruke i kršćanskih vrijednosti ljudskoga dostojanstva. Vjernici su toga sve više svjesni i sve češće su korisnici ovoga načina komuniciranja i sve češće upotrebljavaju društvene mreže kao sredstvo za evangelizaciju, koriste ih kao prigodu za organiziranje

molitve, meditacije i posredovanje Riječi Božje. Tako se ta sredstva pretvaraju u nove prostore evangelizacije a mnogima, koji još uvijek ne poznaju Isusa, mogu postati vrata kroz koja će doći do istine i vjere.

Vijeće za sredstva društvenoga priopćavanja BK BiH i ove godine svim pastoralnim djelatnicima, kao i medijskim radnicima, nudi Papinu poruku, nacrt moguće propovijedi i molitve vjernika za Svetu Misu na svjetski dan sredstava društvenih komunikacija koji se kod nas obilježava u nedjelju 29. rujna, kao i još neka druga razmišljanja.

Po zagovoru sv. Ivana Zlatoustoga, koji je, kao vrlo uspješan propovjednik, mnogima u svoje vrijeme bio vrata do vjere i istine, neka vam Gospodin svima udijeli umijeće korisnoga služenja društvenim mrežama.

Sarajevo, 13. rujna 2013., na blagdan sv. Ivana Zlatoustoga

✠ *Tomo Vukšić,vojni biskup u BiH*
Predsjednik Vijeća za sredstva
društvenoga priopćavanja BK BiH

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija 2013.

DRUŠTVENE MREŽE: VRATA ISTINE I VJERE; NOVI PROSTORI EVANGELIZACIJE

Draga braćo i sestre,

kako se približava proslava Svjetskog dana sredstava društvene komunikacije 2013. želim vam predložiti nekoliko razmišljanja o jednoj sve važnijoj stvarnosti koja se odnosi na način na koji danas ljudi međusobno komuniciraju. Zadržat ću se na promatranju razvoja digitalnih društvenih mrežâ koja pridonose nastanku nove "agore", javnog i otvorenog prostora u kojem osobe razmjenjuju ideje, informacije, mišljenja i gdje, usto, mogu zaživjeti novi odnosi i oblici zajedništva.

Kada se koriste na dobar i uravnotežen način, ti prostori pridonose jačanju oblikâ dijaloga i rasprave koji, pod uvjetom da se u njima poštuje i uvažava tuđu privatnost te postupa odgovorno i istinoljubivo, mogu učvrstiti sveze zajedništva među osobama i djelotvorno promicati sklad ljudske obitelji. Razmjena informacijâ može postati prava komunikacija, poveznice mogu prerasti u prijateljstvo, međusobne povezanosti olakšati zajedništvo. Ako su mreže (network) pozvane ostvariti tu veliku mogućnost, osobe koje u njima sudjeluju moraju nastojati biti autentične, jer na tim prostorima ne dijelimo s drugima samo ideje i informacije, nego u konačnici same sebe.

Razvoj društvenih mreža zahtijeva zauzetost: na njima ljudi produbljuju odnose i sklapaju prijateljstva, traže odgovore na pitanja koja ih muče, ona im služe za zabavu, ali također za intelektualnu izgradnju i dijeljenje vještinâ i znanjâ. Te mreže postaju tako, sve više, dio samoga tkiva društva jer zbližavaju osobe na temelju tih temeljnih potreba.

Društvene su mreže dakle nadahnute težnjama ukorijenjenim u čovjekovu srcu.

Kultura društvenih mrežâ (social network) i promjene oblika i načina komunikacije, postavljaju zahtjevne izazove onima koji žele govoriti o istini i vrijednostima. Često se stječe dojam, a to vrijedi također za ostala sredstva društvene komunikacije, da su značenje i djelotvornost raznih oblika izražavanja uvjetovani više njihovom popularnošću no njihovom intrinsičnom važnošću i vrijednošću. Popularnost je usto često povezana s poznatošću ili strategijama uvjeravanja više no s logikama argumentacije. Ponekad blagi glas razuma može zaglušiti buka silnog mnoštva informacija te ne uspijeva privući pažnju, koju se, naprotiv, priklanja onima koji se izražavaju na zavodljiviji način. Društveni mediji (social media) trebaju zato zauzetost svih onih koji su svjesni vrijednosti dijaloga, razumske rasprave, logičke argumentacije; osobâ koje se trude njegovati oblike razgovora i izražavanja koji apeliraju na najplemenitije težnje onih koji sudjeluju u komunikacijskom procesu. Dijalog i rasprava mogu cvjetati i rasti i kada se razgovara i uzima zaozbiljno one čije se ideje razlikuju od naših: "S obzirom na stvarnost kulturne raznolikosti, ljudi trebaju ne samo prihvatiti postojanje kulture drugoga, već također težiti da se njome obogate i ponude joj sve ono dobro, istinito i lijepo što posjeduju" (Govor na susretu s predstavnicima svijeta kulture, Belém, Lisabon, 12. svibnja 2010.).

Izazov s kojim se društvene mreže moraju uhvatiti u koštac jeste taj da moraju biti doista inkluzivne: tada će one imati koristi od punog sudjelovanje vjernikâ koji žele s drugima dijeliti Isusovu poruku i vrijednosti ljudskog dostojanstva, koje njegovo učenje promiče. Vjernici su, naime, sve više svjesni toga da ako se Radosnu vijest ne pronosi također digitalnim svijetom, ona može biti odsutna u iskustvu

mnogih kojima je taj egzistencijalni prostor važan. Digitalni prostor nije paralelni ili čisto virtualni svijet, već je dio svakodnevne stvarnosti mnogih ljudi, napose mladih. Društvene mreže su plod ljudske interakcije, ali one, sa svoje strane, preoblikuju dinamike komunikacije koja izgrađuje odnose: temeljito razumijevanje toga okruženja je dakle preduvjet za značajnu prisutnost u njemu.

Sposobnost korištenja novih jezikâ zahtijeva se ne toliko zato da budemo ukorak s vremenom, već upravo zato da omogućimo beskrajnom bogatstvu evanđelja da pronađe oblike izražavanja koji će moći doprijeti do duhova i srca svih ljudi. U digitalnom svijetu pisana je riječ često praćena slikama i zvukovima. Jedna djelotvorna komunikacija, kao što su Isusove prispodobe, mora zaokupiti maštu i afektivnost onih koje želimo pozvati na susret s otajstvom Božje ljubavi. Poznato nam je, uostalom, da je kršćanska tradicija odvajkada bogata znakovima i simbolima: tu mislim, primjerice, na križ, ikone, slike Djevice Marije, jaslice, vitraje i slike u crkvama. Značajan dio umjetničke baštine čovječanstva stvorili su umjetnici i glazbenici koji su nastojali izraziti istine vjere.

U društvenim mrežama vjernici pokazuju svoju autentičnost dijeljenjem s drugim ljudima dubokog izvora njihove nade i radosti: vjere u Boga bogatog milosrđem i ljubavlju koji je objavio u Isusu Kristu. To se dijeljenje sastoji ne samo u izričitom izražavanju njihove vjere, nego i u njihovu svjedočenju, to jest u načinu na koji prenose "opredjeljenja, prioriteti, prosudbe koji su duboko povezani s evanđeljem, i onda kada se o njemu ne govori na izričit način" (Poruka za Svjetski dan sredstava društvene komunikacije 2011.). Posebno značajan način pružanja svjedočanstva bit će spremnost darovati samoga sebe drugima na način da se strpljivo i s poštivanjem zanimamo za njihova pitanja i sumnje s kojima se susrećemo na svom

putu traženja istine i smisla ljudskog postojanja. Sama činjenica da se na društvenim mrežama vodi dijalog o vjeri i vjerovanju potvrđuje važnost i istaknuto mjesto religije u javnoj i društvenoj debati.

Za one koji su otvorena srca prihvatili dar vjere, najdublji odgovor na čovjekova pitanja o ljubavi, istini i smislu života – koja su itekako prisutna na društvenim mrežama – nalazi se u osobi Isusa Krista. Naravno da onaj koji vjeruje želi, s poštivanjem i obazrivo, svoju vjeru dijeliti s onima koje susreće u digitalnom svijetu. U konačnici, međutim, ako naši napori da s drugima dijelimo evanđelja urode dobrim plodovima, to se uvijek može prije zahvaliti snazi Božje riječi da dotakne srca, no našim naporima. Naše pouzdanje u moć Božjeg djelovanja mora uvijek biti veće od svakog povjerenja koje stavljamo u ljudska sredstva. I u digitalnom svijetu, gdje lako planu žustre rasprave i dolazi do razdora i gdje postoji opasnost da prevlada senzacionalizam, pozvani smo na pažljivo razlučivanje. Imajmo, u vezi s tim, na umu da je Ilija prepoznao Božji glas ne u silnom vihoru, ni u potresu ili ognju, već u "šapatu laganog i blagog lahora" (1 Kr 19, 11-12). Moramo vjerovati da temeljne čovjekove želje da ljubi i da bude ljubljen, da pronađe smisao i istinu – koje je sam Bog stavio u čovjekovo srce – naše suvremenike uvijek i posvuda drže otvorenima za ono što je kardinal Newman nazivao "blagim svjetlom" vjere.

Osim što su sredstvo evangelizacije, društvene mreže mogu biti činilac ljudskog razvoja. Na primjer, u nekim zemljopisnim i kulturnim sredinama gdje se kršćani osjećaju izoliranima, društvene mreže mogu u njima ojačati osjećaj stvarnog zajedništva sa svekolikom vjerničkom zajednicom. Mreže olakšavaju dijeljenje duhovnih i liturgijskih bogatstava, pomažući ljudima da mole sa snažnijim osjećajem bliskosti s onima koji ispovijedaju istu

vjeru. Istinska i interaktivna zaokupljenost pitanjima i sumnjama onih koji su daleko od vjere mora u nama probuditi osjećaj potrebe da svoju vjeru u Božju prisutnost kao i našu djelatnu ljubav jačamo molitvom i razmišljanjem: "Kad bih sve jezike ljudske govorio i anđeoske, a ljubavi ne bih imao, bio bih mjed što ječi ili cimbal što zveči" (1 Kor 13, 1).

Postoje društvene mreže koje u digitalnom svijetu pružaju današnjem čovjeku prigodu za molitvu, meditaciju ili dijeljenje Božje riječi. Ali te mreže mogu također otvoriti vrata drugim vidicima vjere. Mnogi ljudi, naime, otkrivaju, upravo zahvaljujući kontaktu koji je otpočeo on line, važnost izravnog susreta, iskustva zajedništva ili također hodočašća, tih sastavnica koje uvijek imaju važnu ulogu na putu vjere. Nastojeći uprisutnosti evanđelje u digitalnom svijetu, možemo pozvati ljude na molitvene susrete ili liturgijska slavlja na određenim mjestima kao što su crkve ili kapele. Ne smije izostati dosljednosti ili jedinstvo u izražavanju naše vjere i našeg svjedočenja evanđelja u stvarnosti u kojoj smo pozvani živjeti, bila ona fizička ili pak digitalna. Kada smo, na bilo koji način, u društvu s drugim ljudima pozvani smo pronositi i razglašavati Božju ljubav sve do nakraj zemlje.

Molim da vas Duh Sveti uvijek prati i prosvjetljuje te od srca sve blagoslivljam da uzmognete doista biti glasnici i svjedoci evanđelja. "Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju" (Mk 16, 15).

Iz Vatikana, 24. siječnja 2013., na blagdan svetog Franje Saleškog

Papa Benedikt XVI.

RAZMIŠLJANJE O DRUŠTVENIM MREŽAMA U SLUŽBI EVANGELIZACIJE

Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija utemeljen je prema smjernicama dekreta *Inter mirifica* Drugog vatikanskog sabora koji određuje da svaka biskupija godišnje slavi dan u kojemu će se vjernike podučiti o njihovim dužnostima na području medija. Prvi takav dan proslavljen je 1967., a svake godine papa tom prigodom objavljuje svoju poruku.

Tema ovogodišnje papine poruke za 47. Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija nosi naslov „Društvene mreže: vrata istine i vjere; novi prostori evangelizacije". U njoj papa progovara o digitalnim društvenim mrežama, novoj agori, javnom i otvorenom prostoru u kojem osobe razmjenjuju ideje, informacije, mišljenja i gdje mogu zaživjeti novi odnosi i oblici zajedništva. Papa ističe neke važne preduvjete komunikacije u tom neograničenom digitalnom prostoru poput poštivanja i uvažavanja tuđe privatnosti, odgovornosti i istinoljubivosti te potrebu da osoba u toj komunikaciji bude autentična. Razvoj na području društvenih mreža dodaje papa postavlja zahtjevne izazove onima koji žele govoriti o istini i vrijednostima jer se često stječe dojam da su značenje i djelotvornost raznih oblika izražavanja uvjetovani više njihovom popularnošću nego unutarnjom važnošću i vrijednošću. A popularnost je usto često povezana s poznatošću ili raznim strategijama uvjeravanja više nego s logikom istinske argumentacije.

Papa ozbiljno upozorava da su „vjernici sve više svjesni toga da ako se Radosnu vijest ne pronosi također digitalnim svijetom, ona može biti odsutna u iskustvu mnogih kojima je taj egzistencijalni prostor važan. Digitalni prostor nije paralelni ili čisto virtualni svijet, već je dio svako-

dnevne stvarnosti mnogih ljudi, napose mladih.“ Naglašavajući da su društvene mreže sredstvo evangelizacije papa potiče da se putem njih ljude poziva na molitvene susrete ili liturgijska slavlja na određenim mjestima te da se u toj digitalnoj stvarnosti, koju izjednačava s ovom fizičkom, realnom stvarnošću, ponude svjedočanstva vjere.

Papina je poruka proročki odgovor na aktualnu komunikacijsku revoluciju koja svoje ishodište ima u velikom napretku komunikacijsko informatičkih tehnologija koje su umnogome unaprijedile mogućnosti komunikacije među ljudima, ali i donijele mnoge izazove s kojima se valja ozbiljno suočiti. Naime, procvatom društvenih mreža računalo je dobilo novu funkciju te se doživljava kao „prostor“ komuniciranja i sudjelovanja u raznim oblicima zajedništva. Bilo bi pogrješno kada bi se komuniciranje novim medijima doživljavalo samo kao »savršeniji« oblik dosadašnjih načina komuniciranja. Ovdje se radi o potpuno novim komunikacijskim oblicima i »prostorima« koje svakodnevno posjećuje i u njima boravi veliki broj ljudi. Posebno treba istaknuti da su upravo mladi, koji su »redovitim« pastoralom teško dohvatljivi, oni koji najvećim dijelom »nastanjuju« te virtualne prostore društvenih mreža i koji njima postaju svakodnevna stvarnost!

U dokumentu *Crkva i Internet* (202.) Crkva poziva na kreativno korištenje interneta: „Važno je i da osobe, na svim crkvenim razinama, koriste internet kreativno u ispunjenju svojih odgovornosti te pomognu izvršenju crkvenoga poslanja. Ne može se prihvatiti da bojažljivo ustuknu iz straha od nove tehnologije ili nekoga drugog razloga, posebno ako se uzmu u obzir vrlo brojne pozitivne mogućnosti interneta.“ To isto se danas može reći i za društvene mreže koje predstavljaju veliki izazov, ali i otvaraju brojne mogućnosti za navještaj evanđelja i

novu evangelizaciju mnoštva ljudi koji svakodnevno putuju prostranstvima društvenih mreža.

Temeljno pitanje s kojim se Crkva danas suočava ne glasi, hoće li ili ne će biti prisutna u novim tim virtualnim prostorima, već na koji način „nastanjivati" te prostore i kako u njima djelovati. O hitnosti djelovanja u tim nepreglednim prostorima društvenih mreža najbolje govore najnoviji pokazatelji…Nedavno je u svjetskim razmjerima facebook premašio brojku od milijardu korisnika.

Pozvani smo tom nepreglednom mnoštvo ponuditi Kristovu Radosnu vijest. Pri tome valja imati na umu da i evangelizacija putem najsuvremenije tehnologije i raširenih društvenih mreža treba sadržavati temeljni element – osobno svjedočanstvo vjere. Upravo na to je upozorio i predsjednik Papinskog vijeća za društvene komunikacije nadbiskup Claudio Maria Celli rekavši „Danas ne možemo zamisliti da Objava, prenesena kroz suvremene tehnologije, također ne sadrži duboko osobno svjedočanstvo vjere u našeg Gospodina. Upravo zato danas ljudi više slušaju one koji dijele svoja svjedočanstva, od onih koji samo podučavaju. A kad slušaju one koji podučavaju, to je zato jer dijele njihova svjedočanstva".

Priredio: Odbor HBK za sredstva društvenih komunikacija

MOLITVA VJERNIKA

Kao zajednica vjere pozvani smo moliti jedni za druge. Pomolimo se, stoga, za Crkvu, za svijet, a osobito za današnje crkvene i društvene komunikatore.

Za Crkvu: da u današnjem vremenu i okolnostima bude jasni znak neprevarljive nade ljudima, molimo te.

Za sve koji u Crkvi vrše službu propovijedanja: da prihvate izazov medijskog naviještanja Evanđelja, molimo te.

Za naše suvremenike: Da u naviještanju Crkve traže i prepoznaju poruku koja dolazi od Boga, koji je nadahnuće i snaga svakoga dobrog djela, molimo te.

Za crkvene komunikatore: Da svoju službu vrše u duhu Evanđelja i u duhu vremena, molimo te.

Za sve novinare: Da teže istini te da svoje djelovanje usmjeruju prema neprolaznim vrijednostima, molimo te.

Za sve pokojne, posebice za pokojne novinare: da Ti koji si ih urezao u dlan svoje ruke prepoznaš njihov obol u velikom djelu pisanja smisla i životnih istina na tragu Evanđelja, molimo te.

Molitva: Nebeski Oče, primi ove i sve molitve svojih vjernika i usliši ih, ne po našim zaslugama, već po zaslugama svoga Sina Isusa Krista koji s Tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

PODACI O KORISNICIMA DRUŠTVENIH MREŽA U BIH

Prema podacima web internet stranice socialnubmers.com, u Bosni i Hercegovini čak 1.208.880 stanovnika koristi društvenu mrežu Facebook što znači da svaki treći stanovnik BiH ima profil na ovoj mreži. Prema podacima spomenute stranice, u Hrvatskoj se nalazi 1.484.960 građana na ovoj mreži, u Srbiji 3.161.780, u Sloveniji 688.200 dok u Crnoj Gori 303.540 osoba koristi facebook profil.

Podaci Regulatorne agencije za komunikacije od 31. prosinca 2012. pokazuju da u Bosni i Hercegovini ima 2.113.100 korisnika interneta te da je broj internet korisnika u odnosu na 2011. godinu povećan za 5,7 posto. U isto vrijeme povećava se i broj davatelja Internet usluga pa ih je koncem 2012. bilo ukupno 57. Neki od dobrih poznavatelja ovog područja često koriste izreku da ljudi nikad nisu bili tako dobro umreženi kao sada, a u isto vrijeme nikad nisu bili više osamljeni nego sada.

MOLITVA ZA MEDIJE

Slava ti Gospodine po sredstvima društvenog priopćivanja
Slava Ti, Gospodine Bože, za pisanu riječ
koja je kruh razuma i svijetlo duše.

Molimo te, Gospodine, za sve novinare svijeta
za sve karikaturiste i sve oblikovatelje oglasnih poruka.
Prosvijetli svojim svijetlom one koji pišu i koji šire
koji tiskaju i koji čitaju tisak: da budu ponizni službenici istine u ljubavi.

Slava Ti, Gospodine Bože, za moć filma.
U svom dinamičnom propovijedanju snažno djeluje na čovjeka:
ima u sebi snagu i očaravajuću ljepotu teatra i fotografije
tiska i žive riječi glazbe i slike.

Upravljaj, Gospodine,
režisere i producente, glumce i gledatelje
prema onome što je istinito i dobro
da opjevaju život i odgajaju čovjeka

Slava Ti, Gospodine Bože za sveprisutni radio,
koji hodi na krilima vjetra i tako malom čini zemlju.

Slava Ti, Gospodine Bože za televiziju.
Ova « katedra » koja se postavlja u središte svake kuće
neka ne remeti, već hrani sklad obitelji
osposobljava nove ljude za novi svijet utemeljen na Evanđelju.

Slava Ti, Gospodine Bože, za napredak tehnike i elektronike.
Slava Ti, za sva sredstva komuniciranja
koje si postavio u naše ruke jučer, danas i koje ćeš nam sutra dati
neka budu na službu čovjeka i tvoga Kraljevstva.
Amen !

Autor: vlč. Ivo Balukčić

Iz izlaganja biskupa Vukšića na temu: „Uloga medija prema nauku Katoličke Crkve“

Pastoralni poticaji *Aetatis novae*

Ovdje naravno nije moguće predstaviti osim manji dio onoga što spomenuti dokumenti sadrže. Stoga se ovaj prikaz ograničava na instrukciju *Aetatis novae*, i to samo na onaj njezin dio koji masmedije dovodi u vezu s evangelizacijom.

Mediji u službi nove evangelizacije

U poglavlju o zadaći sredstava društvenoga priopćavanja ovoga dokumenta jedan podnaslov glasi „Sredstva društvenoga priopćavanja u službi nove evangelizacije“ (Aetatis novae, 11). Tamo se veli da je, osim tradicionalnih sredstava, kao što su svjedočanstvo života, kateheza, osobni kontakt, pučka pobožnost, liturgija i slična slavlja, uporaba medija postala bitna za evangelizaciju i katehezu. Dapače, Crkva bi se pred Bogom osjećala grešnom kad ne bi koristila ova moćna sredstva. Ta sredstva mogu i moraju biti u službi programa reevangelizacije i nove evangelizacije Crkve u suvremenom svijetu. A kad je u pitanju nova evangelizacija posebnu pozornost treba pokloniti audiovizualnom pravilu ovih sredstava: vidjeti, vrednovati, djelovati.

Za stav, koji Crkva treba zauzeti prema medijima i kulturi, u čijoj izradi oni sudjeluju, potrebno je uvijek paziti, kako je pisao Ivan Pavao II. da nije dovoljno koristiti medije samo da bi se razglasila kršćanska poruka i crkveni nauk već treba integrirati samu poruku u „novu kulturu“ koju stvara moderna komunikacija novim rječnikom, novim tehnikama i novim psihološkim stavovima. Sadašnja pak

evangelizacija morala bi pronaći sredstva aktivne i otvorene prisutnosti Crkve u krilu svijeta komunikacija.

Pastoralni prioriteti

Nakon dijelova posvećenih temama: sredstva priopćavanja u službi ljudi i kultura (br. 7), u službi dijaloga sa svijetom (br. 8), u službi ljudskoga društva i društvenoga napretka (br. 9) te u službi crkvenoga zajedništva (br. 10), cijelo četvrto poglavlje ovoga dokumenta posvećeno je pastoralnim prioritetima i sredstvima da se na njih odgovori.

Obrana ljudskih kultura

Prije svega (br. 16) insistira se na činjenici da posebne prilike u nekim krajevima mogu navesti Crkvu u obrani ljudskih kultura da posegne za nekim sredstvima koja mogu biti prikladnija i plodonosnija u propovijedanju evanđelja kao što su tzv. „popularni mediji“ i tradicionalni oblici izražavanja jer dopuštaju veće osobno sudjelovanje. Opća prisutnost masmedija nikako ne umanjuje vrijednost tradicionalnih oblika komuniciranja. Pozitivnim smatra želju mnogih naroda da raspolažu boljim medijima kako bi se zaštitili od dominacije ili manipulacije bilo stranaca bilo sunarodnjaka. Zemlje u razvoju zbog ovoga žive u strahu od razvijenih zemalja kao što isti strah osjećaju i neke manjine u razvijenim i manje razvijenim zemljama. No, bilo kako bilo građani imaju pravo na aktivno, samostalno i odgovorno sudjelovanje u procesu priopćavanja jer na mnogo načina utječu na njihove uvjete života.

Razvitak i podrška crkvenih medija

Sljedeći odlomak (br. 17) govori o razvitku i promicanju masmedija u Crkvi. Crkva ustvari treba, unatoč velikim

poteškoćama koje ima na ovom području, nastaviti razvijati, čuvati i poticati katolička sredstva i programe komunikacije. Oni se sastoje od katoličkoga tiska i publikacija, katoličkoga radija i televizije, ureda za informacije i javne odnose, odgojnih ustanova i programa za praksu i problematiku medija, medijskog istraživanja, organizacija profesionalaca komunikacija vezanih za Crkvu - posebice katoličkih međunarodnih organizacija za komunikacije - čiji su članovi kvalificirani i dorasli suradnici biskupskih konferencija i pojedinih biskupa.

Rad katoličkih medija nije aktivnost koja je samo dodatna drugim aktivnostima Crkve kao što se nekada smatralo na mnogo strana. Naime, masmediji, nastavlja tekst dalje, imaju svoju ulogu u svim aspektima poslanja Crkve. Stoga se ne smije zadovoljiti da se ima pastoralni plan za komunikacije već je potrebno da komunikacije budu sastavni dio svakoga pastoralnog plana jer one imaju dati svoj doprinos svakom drugom apostolatu, službi ili programu.

"Razvoj društvenih mreža zahtijeva zauzetost: na njima ljudi produbljuju odnose i sklapaju prijateljstva, traže odgovore na pitanja koja ih muče, ona im služe za zabavu, ali također za intelektualnu izgradnju i dijeljenje vještinâ i znanjâ. Te mreže postaju tako, sve više, dio samoga tkiva društva jer zbližavaju osobe na temelju tih temeljnih potreba. Društvene su mreže dakle nadahnute težnjama ukorijenjenim u čovjekovu srcu."

Iz Vatikana, 24. siječnja 2013., na blagdan svetog Franje Saleškog

Papa Benedikt XVI.

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine
BiH - 71 000 Sarajevo, Kaptol 32, tel/fax: +387 66 68 67
e-mail: bkbih@bih.net.ba   www.bkbih.ba